

## ბიზნესის ეკონომიკური არსი

DOI:10.36962/ECS107/3-5/2025-104

მაია ყვითელაშვილი

სტუ-ს დოქტორანტი

E-mail: m.kvitelashvili@greco.services

### რეზიუმე

ეგზისტენციალიზმის აქტუალობა ბიზნესში საინტერესო და გარკვეულწილად არასტანდარტული მიდგომაა, რომელიც დღეს სულ უფრო მნიშვნელოვანი ხდება საზოგადოებაში გლობალური ცვლილებების, მენეჯმენტის ახალი გამოწვევების და კორპორატიული კულტურების ღრმა ტრანსფორმაციის კონტექსტში. ეგზისტენციალიზმი, ფილოსოფიაა, რომელიც ხაზს უსვამს პიროვნულ თავისუფლებას, პასუხისმგებლობას და ცხოვრების აზრის ძიებას, ის უდაოდ სასარგებლოა ბიზნესისთვის, განსაკუთრებით დღევანდელ, კრიზისის, გაურკვევლობისა და ცვლილებების დროს. სამენარმო კულტურა, როგორც საქმიანი ადამიანის პროფესიული და ინდივიდუალური თვისებების რეპროდუქციის მეთოდი ბიზნეს ეთიკასა და ბიზნეს კომუნიკაციასთან ერთად, თავის თავში უპირველეს ყოვლისა მოიცავს ბიზნესის ფილოსოფიას.

სწორედ ბიზნესის ფილოსოფიაა, რომელიც წარმოადგენს და გამოხატავს ბიზნესის არსსა და შინაარსს, ხსნის მისი სულისკვეთებას ინოვაციებისა და შედეგების მიღწევისკენ, თუმცა სამენარმო კულტურის შესწავლისას ამ სფეროს ექცევა არასაკმარისი ყურადღება სამეცნიერო ლიტერატურაში. ძირითადად საუბარია ხოლმე ბიზნესის საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე, სარგებლის მოპოვების ეფექტურ გზებზე, გაყიდვების ზრდებზე და მარკეტინგზე.

**საკვანძო სიტყვები:** ბიზნესი, მენეჯერი, ფილოსოფია, ფსიქოლოგია, ეგზისტენციალიზმი, ეთიკა, ზნეობა.

### ძირითადი ტექსტი

სამენარმო კულტურა, როგორც საქმიანი ადამიანის პროფესიული და ინდივიდუალური თვისებების რეპროდუქციის მეთოდი ბიზნეს ეთიკასა და ბიზნეს კომუნიკაციასთან ერთად, თავის თავში უპირველეს ყოვლისა მოიცავს ბიზნესის ფილოსოფიას. სწორედ ბიზნესის ფილოსოფიაა, რომელიც წარმოადგენს და გამოხატავს ბიზნესის არსსა და შინაარსს, ხსნის მისი სულისკვეთებას ინოვაციებისა და შედეგების მიღწევისკენ, თუმცა სამენარმო კულტურის შესწავლისას ამ სფეროს ექცევა არასაკმარისი ყურადღება სამეცნიერო ლიტერატურაში. ძირითადად საუბარია ხოლმე ბიზნესის საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე, სარგებლის მოპოვების ეფექტურ გზებზე, გაყიდვების ზრდებზე და მარკეტინგზე. ამასთანავე არის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტი - ბიზნესმენის იდეების სამყარო, ანუ ბიზნეს მსოფლმხედველობა. როგორია ის? რა პრინციპებს ეფუძნება?

თავის წიგნში „პრაგმატიზმი“ უ. ჯეიმსი ციტირებს გ.ჩესტერტონს: „არსებობს ხალხი - და მე ვარ ერთ-ერთი მათგანი - ვინც ფიქრობს, რომ ყველაზე მთავარი, ე.ი. ადამიანში ყველაზე მნიშვნელოვანი-მისი მსოფლმხედველობაა. ვფიქრობ, რომ მეთაურისთვის, რომელიც ემზადება მტერთან ბრძოლისთვის მნიშვნელოვანია მისი რაოდენობის ცოდნა, მაგრამ ამაზე კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია მან იცოდეს მტრის ფილოსოფია, მისი სტრატეგია“. პარალელურად რომ გავავლოთ, საქმიანი პირი ეძებს ბიზნეს პარტნიორებს, ცალსახად მნიშვნელოვანია მან იცოდეს მათი ფინანსური შესაძლებლობები, მაგრამ კიდევ უფრო მნიშვნელოვანია გაიგოს მათი ბიზნესის ფილოსოფია, ე.ი. იდეები, რომლებიც ქმნიან საფუძველს ბიზნესისა, მიზნები და ამოცანები, ასევე ქცევის ნესები, რომლებსაც ბიზნესმენები საკუთარ თავს უსახავენ, რომლებიც სწამთ.

როგორი ზემოქმედება აქვს ფილოსოფიას ბიზნესზე? ცხადია, რომ ეს მიმართება ირიბია -

მეცნიერებისა და კულტურის მეშვეობით. ფილოსოფოსებს უჩნდებათ იდეები, ისინი პირველ რიგში შთააგონებენ ხელოვანებს, შემდეგ, მხატვრულად დამუშავებული მასალა ბევრი მეცნიერის შთაგონების წყარო ხდება, მეცნიერთა ჩართულობის შემდეგ, როდესაც იდეა ხელშესახები სახით გვევლინება, პროცესში მენარმეები ერთვებიან.

ბიზნესის ფილოსოფიას საფუძველი მე-18-19 საუკუნეებში ჩაეყარა ეკონომიკური თეორიის კლასიკოსთა ნაშრომებში. მათ მისცეს სამეცნიერო და პრაქტიკული განმარტება მენარმეობის ბუნებასა და მის როლს ეკონომიკურ საქმიანობაში.

უკვე მე-19 საუკუნის დასაწყისში კლასიკოსთა შემოქმედებაში, ეკონომიკური, ორგანიზაციული და ფსიქოლოგიური ნიშნების გამოყოფა ხდება, რომლებიც მოგვიანებით გარდაიქმნება მათ ფუნქციებად.

ბიზნესი და ეგზისტენციალიზმი არის მეტად მოულოდნელი, მაგრამ საინტერესო კომბინაციაა, რომელიც იკვლევს საზრისების, მნიშვნელობის, თავისუფლების, პასუხისმგებლობისა და ავთენტურობის საკითხებს თანამედროვე ბიზნესის კონტექსტში. ეგზისტენციალიზმი, როგორც ფილოსოფიური მოძრაობა, ყურადღებას ამახვილებს ადამიანის თავისუფლების, ინდივიდუალობისა და ცხოვრების აზრის პრობლემებსა და მნიშვნელობაზე, ხშირად აბსურდისა, ეგზისტენციალური კრიზისისა და გაუცხოების პირობებში. როგორ უკავშირდება ეს ბიზნესის სამყაროს?

### 1. თავისუფლება და პასუხისმგებლობა

ეგზისტენციალისტები, როგორიცაა ალბერ კამიუ, ჟან-პოლ სარტრი, მარტინ ჰაიდეგერი და სხვები ხაზს უსვამდნენ, რომ ადამიანი ჭეშმარიტ არსებობას აღწევს მხოლოდ თავისი თავისუფლებისა და პასუხისმგებლობის გაცნობიერებით. ბიზნესში, ეს იდეა შეიძლება განიმარტოს შემდეგნაირად:

- **სამენარმეო თავისუფლება:** ეგზისტენციალისტური ტრადიციის თანახმად, მენარმეობა შეიძლება განიხილებოდეს, როგორც გზა თავისუფლებისაკენ, რომელშიც ინდივიდი იღებს პასუხისმგებლობას თავის ქმედებებზე და გადაწყვეტილებებზე. ტრადიციული მუშაკისგან განსხვავებით, რომელიც ასრულებს სტანდარტიზებულ, წინასწარ განსაზღვრულ დავალებებს, მენარმე მუდმივი გაურკვევლობისა და რისკის წინაშე დგას. ეს საშუალებას აძლევს მას გაცნობიეროს თავისი თავისუფლება გზის არჩევაში და გადაწყვეტილების მიღებაში.

- **პასუხისმგებლობა შედეგებზე:** სარტრის აზრით, ჩვენი აქტიური ქმედებებით ვქმნით ჩვენს ღირებულებებს და განვსაზღვრავთ ჩვენს არსს. ბიზნეს კონტექსტში, ეს ნიშნავს, რომ კომპანიის მფლობელებს და მენეჯერებს არ შეუძლიათ იგნორირება გაუკეთონ თავიანთი ქმედებების შედეგებს. ყველა გადაწყვეტილება, კორპორატიული სტრატეგიიდან მომხმარებელთა მომსახურებამდე და გარემოზე პასუხისმგებლობამდე, აკისრებს მათ პასუხისმგებლობას - იქნება ეს მორალური, სოციალური, სამოქალაქო, სისხლის თუ საგადასახადო პასუხისმგებლობა. ამის შესრულებლობამ შეიძლება გამოიწვიოს ბიზნესის გაუცხოება, რეპუტაციის შელავდა, ფუნქციონირების შეწყვეტა, შედეგად კი ეგზისტენციალური სიცარიელე.

### 2. ავთენტურობა და თვითრეალიზაცია

ეგზისტენციალიზმი ხაზს უსვამს ავთენტურობის მნიშვნელობას - არსებობას, რომლის დროსაც ცხოვრობს საკუთარი ღირებულებების შესაბამისად, ვიდრე გარედან დაწესებული დოგმებით.

ბიზნესში, ეს იდეა შეიძლება დაკავშირებული იყოს კონცეფციასთან:

- **ბიზნეს ავთენტურობა:** ეს ნიშნავს ბიზნესის ვალდებულებას, იყოს გულწრფელი საკუთარ თავთან, სფეროსთან და მომხმარებლებთან, იმოქმედოს საკუთარი ღირებულებებისა და იდეების საფუძველზე და არა უბრალოდ გარეგანი ტენდენციების ბრმად გათვალისწინებით/კომპანიები, რომლებიც იგნორირებას უკეთებენ თავიანთ „ნამდვილ ბუნებას“, რისკავენ, რომ გახდებიან ობიექტი, მოხმარების მექანიზმი, დაკარგავენ იდენტობას.

- **თვითგამორკვევა ბიზნესში:** ეგზისტენციალისტებისთვის, როგორიცაა სარტრი და კამიუ,

ქვეყნისთვის თავისუფლება მოდის საკუთარი თავის აღმოჩენით, აღიარებით და საკუთარი გზის შექმნითა და შემეცნებით და შემდგომში-განვითარებით. ბიზნესში, ეს შეიძლება ნიშნავდეს, რომ მენარმე ან თანამშრომელი არ უნდა იყოს უბრალოდ სხვა ადამიანების მიზნების შემსრულებელი, არამედ უნდა ეძებოს შესაძლებლობები თვითგამოხატვისა და საკუთარი პოტენციალის რეალიზაციისთვის მათი საქმიანობის ფარგლებში.

### 3. აბსურდი და გაუცხოება

ეგზისტენციალიზმის ერთ-ერთი მთავარი თემაა აბსურდი - ადამიანის მნიშვნელობის სურვილის შეჯახება სამყაროს უაზრობასთან და ქაოსთან. ბიზნეს კონტექსტში, აბსურდულობა შეიძლება გამოვლინდეს რამდენიმე ასპექტში:

- **კაპიტალიზმის აბსურდულობა:** ეგზისტენციალისტური პერსპექტივიდან, თანამედროვე საბაზრო ეკონომიკა შეიძლება აბსურდულად გამოიყურებოდეს, სადაც ადამიანური აქტივობა ხშირად იკარგება წმინდა ეკონომიკურ მიზანთან მიმართებაში, რათა მოიპოვოს მოგება და არა ნამდვილი მნიშვნელობის ან ღირებულების შედეგი. ბევრი კომპანია ფოკუსირებულია მხოლოდ მოგებაზე, ეთიკისა და სოციალური ზემოქმედების გათვალისწინების გარეშე, რამაც შეიძლება მათი არსებობა უაზრო გახადოს.

- **დასაქმებულთა გაუცხოება:** მსხვილ კორპორაციებში, სადაც მომსახურე პერსონალის მუშაობა ხდება სტანდარტიზებული და მექანიზებული, შეიძლება ვისაუბროთ ეგზისტენციალურ გაუცხოებაზე. თანამშრომლები მუშაობენ წინასწარ განსაზღვრული გაიდლაინებითა და ინსტრუქციებით, კარგავენ კავშირს სამუშაოს საბოლოო შედეგთან, მათი ძალისხმევა ხდება მხოლოდ უსახო სისტემის ნაწილი, რაც მათ არსებობას კორპორატიულ კონტექსტში უაზროს ხდის. ეგზისტენციალისტები, ხაზს უსვამდნენ გაუცხოების ამ პროცესს, რომლის დროსაც ადამიანი კარგავს თავის იდენტობას სისტემაში მუშაობისას, სადაც ის მხოლოდ მანქანის ღერძია.

### 4. იდეის პოვნა ბიზნესის სამყაროში

ეგზისტენციალისტებისთვის მნიშვნელობის ძიება პირადი და მუდმივი ამოცანაა. ეს არ არის მზა პასუხები, არამედ პროცესი, რომელიც უნდა შეიქმნას ქმედებებით. ბიზნესში:

- **აზრი ბიზნესში:** ბიზნესი შეიძლება იყოს არა მხოლოდ მოგების მიღების საშუალება, არამედ ცხოვრების აზრისა და ღირებულების პოვნა. მაგალითად, კომპანიებს, რომლებიც ფოკუსირდებიან უმაღლეს მიზნებზე, როგორიცაა საზოგადოების გაუმჯობესება, გარემოსდაცვითი პრობლემების მოგვარება ან კულტურული და სოციალური ცვლილებების ხელშეწყობა, შეუძლიათ შექმნან საკუთარი მიზეზი. ამ შემთხვევაში ბიზნესი ხდება უფრო ღრმა ეგზისტენციალური მიზნების რეალიზაციის საშუალება და არა მხოლოდ ფინანსური ინსტრუმენტი.

- **ლიდერობისადმი ეგზისტენციალური მიდგომა:** ბიზნეს ლიდერებმა, ეგზისტენციალისტების აზრით, უნდა აღიარონ თავიანთი თავისუფლება და პასუხისმგებლობა იმაზე, თუ როგორ მოქმედებს მათი გადაწყვეტილებები სხვა ადამიანებზე. ეგზისტენციალური ლიდერი არის ის, ვინც არ ზღუდავს თავის დაქვემდებარებაში მყოფებს, არამედ ეხმარება მათ საკუთარი პოტენციალის რეალიზებაში, უზრუნველყოფს თვითგამოხატვის თავისუფლებას და ხელს უწყობს ავთენტური კორპორატიული კულტურის შექმნას.

### 5. შიდა და გარე ღირებულებებს შორის კონფლიქტი

ეგზისტენციალიზმი ყურადღებას ამახვილებს კონფლიქტზე ადამიანის შინაგან ფასეულობებს შორის (როგორიცაა დამოუკიდებლობა, პასუხისმგებლობა, ავთენტურობა, იდენტობა) და გარე ზეწოლას შორის, რაც მას სოციალურ ან ეკონომიკურ დაცვას მოითხოვს. ბიზნესი, რელიგია, კულტურა და ეთიკა იკვეთება სხვადასხვა კონტექსტში და მნიშვნელოვანია იმის გაგება, თუ როგორ შეუძლიათ ამ ელემენტებს გავლენა მოახდინონ ერთმანეთზე.

**ბიზნესი და რელიგია:** რელიგია გავლენას ახდენს ბიზნესში ღირებულებებზე, ქცევასა და და-

მოკიდებულებებზე. მაგალითად, ისლამურ ეკონომიკას აქვს ისეთი მკაცრი პრინციპები, როგორიცაა რიბა (ინტერესის) აკრძალვა ან სამართლიანობის მნიშვნელობა გარიგებებში. ქრისტიანული ტრადიციები აფასებს პატიოსნებას, სამართლიანობას და გაჭირვებულებზე ზრუნვას. რელიგიის გავლენა შეიძლება შეინიშნებოდეს კორპორატიულ კულტურაში, გადანაცვეტილების მიღებაში და სოციალური პასუხისმგებლობის მიდგომებშიც კი.

ბიზნესისა და რელიგიის თემა მრავალმხრივი და სენსიტიურია. რელიგია მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ბიზნეს პრაქტიკაზე, ღირებულებებზე, თანამშრომელთა ქცევაზე და ეკონომიკურ პოლიტიკაზეც.

**ფინანსური პრინციპები.** ზოგიერთი რელიგია აწესებს შეზღუდვებს ფინანსური ტრანზაქციების გარკვეულ ფორმებზე:

- ისლამური ფინანსების კანონები კრძალავს შემოსავალს პროცენტიდან და აწესებს „პარტნიორულ“ მიდგომას ბიზნესის მიმართ, რომელშიც მოგება ნაწილდება რისკის პროპორციულად.
- ქრისტიანულმა პრინციპებმა შეიძლება ასევე შეზღუდოს სპეკულაციური საქმიანობა, რაც ხელს უწყობს შემოსავლის უფრო სტაბილურ და ეთიკურ წყაროებს.

## პრობლემები და გამოწვევები

• **ღირებულებითი კონფლიქტები:** ზოგჯერ რელიგიური პრინციპები შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს პრაქტიკული ბიზნესის მოთხოვნებს. მაგალითად, ბიზნეს მიდგომებს, რომლებიც საჭიროებენ ეთიკურ გადანაცვეტილებებს, შეიძლება ნებისმიერ ფასად მოგების მიღების აუცილებლობა აღმოჩნდეს.

• **ბიზნესის ინტერნაციონალიზაცია:** მრავალეროვნულ კომპანიებში რელიგიურმა განსხვავებებმა შეიძლება შექმნას სირთულეები კომუნიკაციისა და გადანაცვეტილების მიღებისას. სამართლიანობისა თუ მორალის სხვადასხვა კულტურული კონტექსტი და იდეები მიდგომის მოქნილობას მოითხოვს.

**ბიზნესი და კულტურა** ასევე ძალიან მნიშვნელოვანი და მრავალმხრივი თემაა, რადგან კულტურა, მათ შორის ეროვნული და კორპორატიული კულტურა, ძლიერ გავლენას ახდენს ბიზნესის წარმართვაზე. ჩამოვთვალოთ და დავახასიათოთ ძირითადი ასპექტები:

### 1. კულტურული განსხვავებები ბიზნესში

ბიზნესი საერთაშორისო კონტექსტში განიცდის განსხვავებებს ბიზნეს ნორმებში, კომუნიკაციაში, მოლაპარაკებებსა და ურთიერთობებში. ზოგიერთი კულტურული განსხვავება, რამაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს ბიზნესზე:

• **კომუნიკაცია:** სხვადასხვა კულტურას განსხვავებული გაგება აქვს პირდაპირობისა თუ დიპლომატიის მნიშვნელობის შესახებ. მაგალითად, ამერიკელები და ბრიტანელები, როგორც წესი, არიან პირდაპირი და გახსნილები, ხოლო იაპონელები და არაბები შეიძლება ამჯობინებდნენ უფრო ირიბ მიდგომას, რათა თავიდან აიცილონ სხვა ადამიანის შერცხვენა.

• **დროის მენეჯმენტი.** დასავლურ კულტურაში დრო ხშირად აღიქმება როგორც რესურსი, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული რაც შეიძლება ეფექტურად და ბევრი ბიზნეს მიდგომა ეფუძნება მას (მკაცრი დედლაინები, ეფექტურობა და გადანაცვეტილების სწრაფი მიღება). ამის საპირისპიროდ, ზოგიერთი აზიური კულტურა დროს უფრო რბილად უყურებს, აქცენით ურთიერთობების დამყარებაზე და დეტალებზე შეთანხმებით, რამაც შეიძლება შეანელოს პროცესი.

• **კონფლიქტის მართვა:** სხვადასხვა კულტურა განსხვავებულად უახლოვდება კონფლიქტის მოგვარებას. მაგალითად, აღმოსავლურ კულტურებში სასურველია ღია კონფლიქტების თავიდან აცილება და კონფლიქტები ხშირად შუამავლების მეშვეობით წყდება. დასავლეთის ქვეყნებში ბიზნეს პარტნიორებს შეუძლიათ უფრო ღიად განიხილონ განსხვავებები და მოძებნონ პირდაპირი გადანაცვეტილებები.

### 2. კორპორატიული კულტურა

კორპორატიული კულტურა კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტია, რომელიც დიდ გავლენას ახდენს ბიზნეს პრაქტიკაზე. ეს არის ღირებულებების, ნორმებისა და შეხედულებების ერთობლიობა, რომელსაც იზიარებენ კომპანიის თანამშრომლები. იგი ჩამოყალიბებულია ეროვნული კულტურის საფუძველზე, მაგრამ ასევე შეიძლება ჰქონდეს უნიკალური თვისებები, რომლებიც შექმნილია თავად კომპანიის მიერ.

კორპორატიული კულტურის მნიშვნელოვანი ელემენტები:

- **ლიდერობა და მენეჯმენტის სტილი:** სხვადასხვა ქვეყანას განსხვავებული მიდგომა აქვს ლიდერობის მიმართ. მაგალითად, შეერთებულ შტატებში, ბიზნეს მენეჯერები ხშირად არიან ორიენტირებული შედეგზე, ხოლო იაპონიასა და სამხრეთ კორეაში ლიდერები უფრო მეტად არიან ორიენტირებული გუნდის მხარდაჭერაზე და კოლექტიური გადაწყვეტილებების მიღებაზე.

- **გუნდური მუშაობა და თანამშრომლობა:** დასავლეთის ქვეყნებში, როგორცაა შეერთებული შტატები, ინდივიდუალიზმი ძლიერია და წარმატება ხშირად ფასდება პირადი მიღწევებით. აზიის ქვეყნებში (როგორცაა ჩინეთი ან იაპონია) დიდი აქცენტი კეთდება კოლექტიურ მიღწევებზე და გუნდში ჰარმონიაზე.

### 3. საერთაშორისო ბიზნესი და კულტურა

გლობალიზებულ სამყაროში მნიშვნელოვანია კულტურული მოსაზრებების გათვალისწინება საერთაშორისო ბიზნესის წარმართვისას. მაგალითად, კომპანიის უცხოურ ბაზრებზე გაფართოებისას მნიშვნელოვანია: მარკეტინგული სტრატეგიების მორგება კულტურულ პრეფერენციებსა და მახასიათებლებთან.

### 4. ბიზნესი და კულტურა

კულტურული განსხვავებები დიდ როლს თამაშობს ბიზნესში. მაგალითად, სხვადასხვა ქვეყნებსა და რეგიონებს შეიძლება ჰქონდეთ განსხვავებული მიდგომები მოლაპარაკებებისადმი, ლიდერობის სტილი, დროის გაგება და ა.შ. იაპონიაში კოლექტივიზმი და სამუშაო ჰარმონია ფასდება, ხოლო შეერთებულ შტატებში აქცენტი შეიძლება გაკეთდეს ინდივიდუალიზმზე და გადამწყვეტილების სწრაფ მიღებაზე. კულტურული სენსიტიურობა ხელს უწყობს წარმატებული საერთაშორისო ბიზნეს სტრატეგიების ჩამოყალიბებას.

ამრიგად, ეგზისტენციალიზმი ბიზნესში გვახსენებს თავისუფლებისა და პასუხისმგებლობის აღიარების მნიშვნელობას, რომელიც ეკისრება მენარმეს. ის სვამს კითხვას, იქნებ ჭეშმარიტი წარმატება და კმაყოფილება მოდის არა მხოლოდ ფინანსური მიღწევებით, არამედ საკუთარი საქმიანობის მნიშვნელობისა და კორპორატიული იდენტობის პოვნით მიიღწევა? ბიზნეს გარემოს ისეთი ფილოსოფიური ცნებები, როგორებიცაა აბსურდულობა და გაურკვევლობა გვახსენებს, რომ სამყარო ყოველთვის ცვალებადი და არაპროგნოზირებადი იქნება და მნიშვნელოვანია ვისწავლოთ ადაპტაცია და საკუთარი გზის პოვნა ამ ქაოსში.

ბიზნესი, ისევე როგორც ცხოვრება, ეგზისტენციალური პერსპექტივით, შეიძლება იყოს არა მხოლოდ მატერიალური წარმატების ძიება და სურვილი, არამედ საკუთარი თავის მუდმივი აღმოჩენისა და დახვეწის პროცესი. საბოლოო ჯამში, ბიზნესისა და ფილოსოფიის შინაარსობრივი სინთეზი მოგვცემს ხარისხიან, სიღრმისეულ, ეთიკურად გამართულ ეკონომიკურ გარემოს, რომელიც მოემსახურება არა მხოლოდ ფინანსურ ინტერესებს, არამედ სოციალურ-კულტურულ პროგრესს და ეთიკური ბიზნეს მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებას.

### გამოყენებული ლიტერატურა:

1. რასმი, მ., 2023, ფილოსოფია ბიზნეს ლიდერებისთვის, ოქსფორდის უნივერსიტეტის გამოცემლობა

2. ლაზარო, რ., 2023, ბიზნესის ფილოსოფია რედ. რობერტო ლაზარო, სპრინგერი

3. სავრუშევა, ა., 2021 წარმოების ფილოსოფია, ექსმო

4. დრაკერი, პ., 2023, მენეჯმენტი და ფილოსოფია, პიტერი, როტლეჯი.
5. ფრანსისკო, ა., 2020, ბიზნესის ფილოსოფია, ალბერტ ბ. ფრანცისკო, სპრინგერი.
6. მაკიაველი, ნ., 2022., პრინცი, ოქსფორდის მსოფლიო კლასიკა
7. მილლ ჯ., 2023 ოქსფორდ ვორლდ კლასიკი, თავისუფლების შესახებ
8. დეილი ჯ., 2023, „ბიზნესის ეთიკა“. ჰარპერ ბიზნესი
9. კოლინზი, ჯ., 2021 „კარგიდან დიდამდე“, ჰარპერ ბიზნესი
10. როსკოლოვ. მ, 2020, ბიზნესის ფილოსოფია, ექსმო,
11. რეიბორნი, ტ., 2024, ბიზნესის ეტიკეტი, ტიმ რეიბორნი, პალიტრა ლ.
12. ბრაჭული, ი., 2015, ფილოსოფიის შესავალი, მერიდიანი

## REFERENCES

1. Rasmi, M., 2023, Philosophy for business leaders , Oxford University Press
2. Lazaro, R., 2023, Philosophy of Business Ed. Roberto Lazaro, Springer
3. Savrusheva, A., 2021 EKSMO Production philosophy,
4. Drucker, P., 2023, Management and Philosophy , Peter, Routledge.
5. Francisco, A., 2020, The Philosophy of Business, Albert B. Francisco, Springer.
6. Machiavelli, N., 2022., The Prince, Oxford World's Classics
7. Mill, J., 2023 On Liberty by Oxford World's Classics,
8. Daily , J., 2023, "Business Ethics" . HarperBusiness
9. Collins , J., 2021 "Good to Great" , HarperBusiness
10. Roskolov, M., 2020, Philosophy of Business, EKSMO,
11. Raybourne, T., 2024, Business Etiquette, Tim Raybourne, Palitra L
12. Brachuli, I., 2015, Introduction to Philosophy, Meridian

## THE EXISTENTIAL ESSENCE OF BUSINESS

Maia Kvitelashvili,

PhD Student of GTU

E-mail: m.kvitelashvili@greco.services

## RESUME

The relevance of existentialism in business is an interesting and to some extent non-standard approach, which is becoming increasingly important today in the context of the global changes in the society, new challenges in the management and the profound transformation of corporate cultures. Existentialism, a philosophy that focuses on personal freedom, responsibility, and the search for meaning in life, can be very useful for business, especially in times of crisis, uncertainty, and change.

Entrepreneurial culture, as a method of reproducing the professional and individual qualities of a business person, along with business ethics and business communication, primarily includes business philosophy.

It is business philosophy that represents and expresses the essence and content of business, explains its spirit of innovation and achievement of results, although this area is not given sufficient attention in the scientific literature when studying entrepreneurial culture. The main focus is on the business communication technologies, effective ways of obtaining benefits, sales growth and marketing.

**Keywords:** Business, Manager, Philosophy, Psychology, Existentialism, Ethics, Morality.